



Kultūras ministrija

# **Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas īstenošanas plāns 2019. - 2020.gadam**

Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes  
sēde, 2018.gada 18.aprīlī



Kultūras ministrija

# Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas plāna 2019.-2020.gadam uzdevumi

**Nodrošināt  
sabiedrības  
integrācijas  
politikas  
nepārtrauktību**

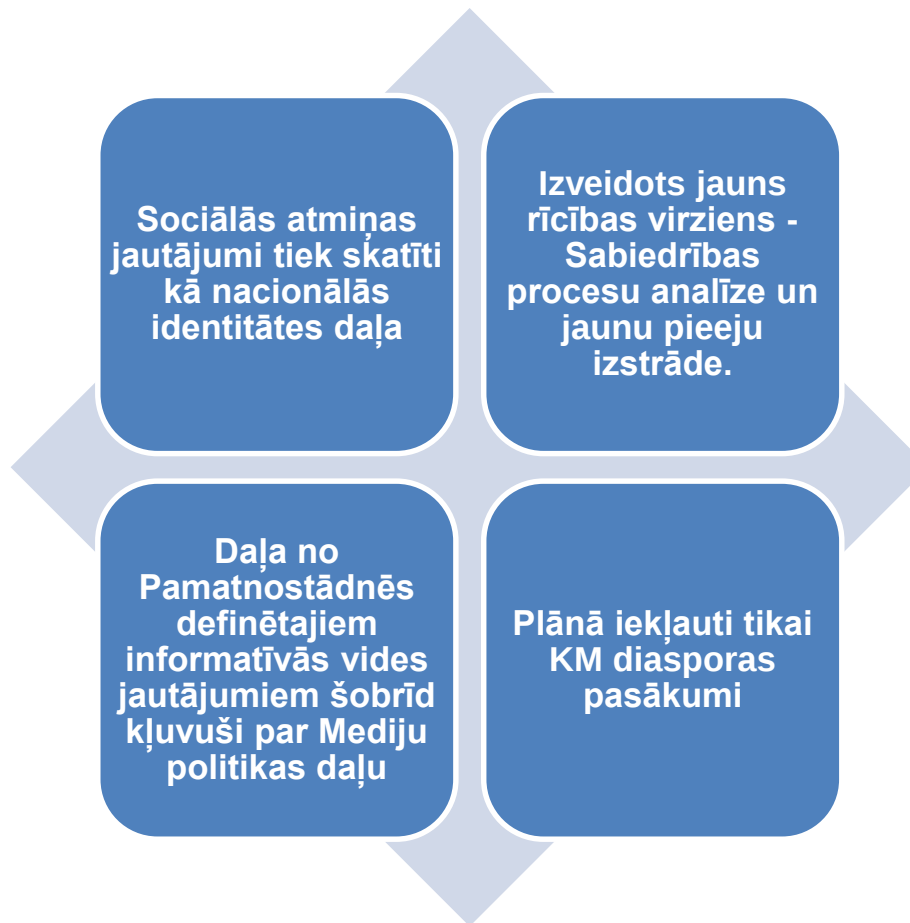
**Nodrošināt NAP  
noteikto mērķu un  
uzdevumu  
sasniegšanu**

**Izstrādāt jaunus,  
inovatīvus  
risinājumus  
nākamajam  
politikas attīstības  
ciklam**



Kultūras ministrija

# Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas plāna 2019.-2020. galvenās izmaiņas attiecībā pret iepriekšējo periodu





Kultūras ministrija

# Iepriekšējo periodu pozitīvās tendences: Pilsoniskā sabiedrība

- Latvijas iedzīvotāju iesaiste pilsoniskajā dialogā un savu interešu aizstāvībā kļuvusi aktīvāka: pieaug jaundibināto NVO skaits, kas liecina par NVO sektora attīstībai labvēlīgu likumdošanas vidi; Palielinājies arī brīvprātīgajā darbā iesaistījušos cilvēku skaits.
- Izveidoti pastāvīgi finansēšanas mehānismi NVO atbalstam.
- Uzlabojusies sadarbība ar mazākumtautību organizācijām, izveidota līdzdalības platforma – mazākumtautību forums.
- Izveidoti atbalsta mehānismi trešo valstu valstspiederīgo un starptautiskās aizsardzības saņēmēju līdzdalībai



Kultūras ministrija

# Iepriekšējo periodu pozitīvās tendences: Nacionālā identitāte

- Sniegts pastāvīgs atbalsts kultūras pieejamībai diasporā un dalībai Dziesmu un deju svētku kustībā
- Ir pieaudzis mazākumtautību pārstāvju skaits, kas lepojas, ka ir Latvijas pilsonis/iedzīvotājs.
- Uzlabojušās mazākumtautību iedzīvotāju latviešu valodas zināšanas.
- Pieaugusi mazākumtautību interese par līdzdalību Dziesmu un deju svētkos
- Ir vērojama pozitīva dinamika sabiedrības izpratnei par Latvijas okupāciju un sevis identificēšanai ar 1918.gadā dibināto Latvijas Republiku.
- Būtiski pieaudzis par Latvijas pilsoņiem reģistrēto nepilsoņu bērnu skaits.
- Uzlabojusies sadarbība ar pašvaldībām romu atbalsta nodrošināšanai.



Kultūras ministrija

# Iepriekšējo periodu izaicinājumi: Pilsoniskā sabiedrība

- Samazinās iedzīvotāju iesaistīšanās tradicionālajās pilsoniskās līdzdalības formās, un iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka spēj ietekmēt lēmumu pieņemšanas procesu Latvijā ir nemainīgi zems – 17%.
- Pilsoniskās izglītības rādītāji Starptautiskā pētījuma kontekstā ir vāji – vidējie rezultāti ir zemāki par visu Eiropas valstu skolēnu sasniegumiem, izņemot Maltu un Bulgāriju.
- Nopietns šķērslis līdzdalībai un savstarpējai sadarbībai ir sabiedrībā pastāvoši aizspriedumi un neiecietības izpausmes. Latvijā ir viens no zemākajiem iecietības rādītājiem starp visām Eiropas Sociālā pētījuma skatītajām valstīm (Latvijā=9, salīdzinājumam Somijā=36, Norvēģijā=37, Zviedrijā=44).
- Valstiskuma, jeb nacionālās identitātes apzināšanās un izpratnes problēma vienlīdz skar gan latviešus, gan Latvijas cittautiešus.
- Ar katru gadu mazinās uzticēšanās sabiedriskajām un valsts institūcijām. Ceturtā daļa Latvijas iedzīvotāju neuzticas NVO; Saeimai uzticas vēl mazāk iedzīvotāju.



Kultūras ministrija

# Iepriekšējo periodu izaicinājumi: Nacionālā identitāte

- Nav sistēmiskas piekļuves latviešu valodas kursiem.
- Zems iedzīvotāju savstarpējās uzticēšanās līmenis. Latvijas iedzīvotāju savstarpējās uzticēšanās īpatsvars ir 51%, salīdzinājumam, augstākais rādītājs ir Norvēģijā – 88%, Somijā 87%, Dānijā 86%.
- Samazinās Latvijas iedzīvotāju skaits, kas regulāri saņem informāciju no Latvijas sabiedriskajiem plašsaziņas līdzekļiem un uzticas tiem. Joprojām vērojama sašķelta informatīvā telpa.
- Joprojām augsts krievu valodas pašpietiekamības līmenis neformālajā publiskajā telpā.
- Sabiedrības attieksme pret romiem saglabājas drīzāk negatīva, tai raksturīgi aizspriedumi, saglabājas augsts sociālās distances līmenis. Romi joprojām ir viena no sabiedrības grupām, kurām ir augsts diskriminācijas risks, īpaši nodarbinātības jomā.



Kultūras ministrija

# Iepriekšējo periodu izaicinājumi:

## Mērķtiecīga pārvaldība

- Pašreizējais institucionālās pārvaldības modelis (SIF) nenodrošina koordinētu politikas ieviešanu
- Nav izveidota monitoringa sistēma politikas mērķu, finansējuma ilgtspējas un to rezultātu novērtēšanai vidējā termiņā
- Nepietiekami iesaistītas mērķa grupas un pašvaldības integrācijas politikas ieviešanā



Kultūras ministrija

# Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas plāna 2019.-2020.gadam rīcības virzieni





Kultūras ministrija

# 1. Rīcības virziens – Pilsoniskā sabiedrība un integrācija

## Mērķi

**Izglītēt sabiedrību par pilsoniskās līdzdalības iespējām**

**Aktivizēt Latvijas iedzīvotājus sabiedrībai aktuālu izaicinājumu risināšanā**

**Veicināt iecietību un sociāli atstumto grupu iekļaušanos sabiedrībā**

**Stiprināt kvalitatīvu, demokrātisku informācijas telpu un palielināt plašsaziņas līdzekļu lomu integrācijā**

## Rezultāti

- Latvijas skolēniem ir praktiskas zināšanas par demokrātiskas valsts pārvaldes mehānismiem, cilvēku pamattiesībām un brīvībām;
- Pieaudzis iedzīvotāju informētības līmenis par demokrātijas pamatprincipiem un savu interešu aizstāvības iespējām;

- Pieaugusi iedzīvotāju iesaistīšanās dažādās sabiedrības līdzdalības aktivitātēs;
- Uzlabojusies informācijas un viedokļu apmaiņa starp NVO un valsts institūcijām;

- Uzlabojusies dažādu sabiedrības grupu (indivīdu) savstarpējā uzticēšanās un sadarbība;
- Palielinājies sabiedrības tolerances līmenis;
- Uzlabojusies sociāli atstumto personu iekļaušanās Latvijas sociālekonomiskajos procesos;

- Samazinājusies nepatiesas informācijas ietekme uz Latvijas sabiedrību;
- Nodrošināts informatīvās telpas monitorings
- Mazinājies nekvalitatīva, uz aizspriedumiem un stereotipiem balstīta satura apjoms LV medijos;



Kultūras ministrija

## 2.Rīcības virziens – Nacionālā identitāte: valoda un kultūrtelpa

### Mērķi

**Stiprināt latviešu valodas lietotprasmī**

**Stiprināt Latvijas kultūrtelpu kā sabiedrības saliedējošu pamatu un veicināt tās popularizēšanu Eiropas un pasaules līmenī**

**Stiprināt piederības sajūtu Latvijai un vienotu vēsturisko vērtību apzināšanos**

**Stiprināt kvalitatīvu, demokrātisku informācijas telpu un palielināt plašsaziņas līdzekļu lomu integrācijā un nacionālās identitātes stiprināšanā**

### Rezultāti

- Uzlabojušās latviešu valodas prasmes dažādās mērķa grupās un tās tiek praktiski lietotas ikdienas situācijās
- Iedzīvotājiem ir labi saprotami valodas apguves nosacījumi un pieejamas gan kvalitatīvas mācību vietas, gan informācija par tām
- Izveidoti un attīstīti radoši valodas apguves instrumenti – valodas kafejnīcas, latviešu valodas klubi, brīvprātīgie valodas skolotāji u.c.;

- Iedzīvotāji spēj vienoties svinot kopīgus svētkus
- Kopīgas tradīcijas un to zināšanas vieno Latvijas cilvēkus arī tos, kas šobrīd dzīvo ārpus Latvijas
- Latvijas bērniem ir nodrošināta pastāvīga piekļuve kultūras vērtību iepazīšanai (Skolas soma)
- Nodrošināta kultūrtelpas dažādības saglabāšana atbalstot mazākumtautību kultūru;

- Uzlabojusies iedzīvotāju izpratne par Latvijas vēstures dažādiem posmiem un sarežģītām valsts attīstības situācijām
- Latvijas iedzīvotāji izprot un apzinās Latvijas valstiskuma vērtību un Latvijas kultūras telpas unikalitāti Eiropas un globālā kontekstā

- Samazinājusies nepatiesas informācijas ietekme uz Latvijas sabiedrību;
- Nodrošināts informatīvās telpas monitorings
- Mazinājies nekvalitatīva, uz aizspriedumiem un stereotipiem balstīta satura apjoms LV medijos;



Kultūras ministrija

### 3. Rīcības virziens – Integrācijas politikas koordinācija, sabiedrības procesu analīze un jaunu pieeju izstrāde

#### Mērķi

#### Rezultāti

**Veikt regulāru sabiedrības attīstības procesu monitoringu, t.sk. viedokļu, informētības un aktivitātes mērījumus**

- Izveidota Integrācijas politikas monitoringa sistēma
- Nodrošināta tieša mērķgrupas iesaiste jauno politikas plānošanas dokumentu izstrādē un uz klientu orientētu pakalpojumu sniegšanai

**Attīstīt inovatīvas metodes un instrumentus integrācijas politikas plānošanai (nākamajam periodam)**

Izstrādāts uz rezultātu vērsts integrācijas politikas pārvaldības un īstenošanas modelis (results based management)  
Ieviestas inovatīvas metodes politikas plānošanā

**Uzlabot komunikāciju un sadarbību ar pašvaldībām, izglītības iestādēm un citiem sadarbības partneriem**

- Iedzīvināta regulāra stratēģiskā komunikācija
- Uzlabota sadarbība ar pašvaldībām un citiem stratēģiski nozīmīgiem partneriem



Kultūras ministrija

# Pētījumu un faktu bāze

1. NAP vidustermiņa izvērtējuma ziņojums
2. Starptautiskais pilsoniskās izglītības pētījums
3. Pētījums "Vienojošas Latvijas nacionālās identitātes un kultūrtelpas nostiprināšana" (2017)
4. Pētījums „Mazākumtautību līdzdalība demokrātiskajos procesos Latvijā”, Baltijas Sociālo zinātņu institūts (2017)
5. Pētījums „Motivācijas paaugstināšanas un atbalsta pakalpojumu potenciālās mērķa grupas profilēšana un vajadzību izpēte”, Baltijas Sociālo zinātņu institūts (2017)
6. Pētījums „Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas jomu analīze Latvijā, novērtējot „Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu 2012.–2018. gadam” īstenošanu laika posmā no 2012. – 2014.gadam, Baltijas Sociālo zinātņu institūts (2015)
7. Mediju monitoringa rezultāti par romu atspoguļojumu Latvijas medijos laika posmā 2013.-2014. gadam, Latvijas Cilvēktiesību centrs (2015)
8. Pētījums „Romi Latvijā” projekta "Dažādi cilvēki. Atšķirīga pieredze. Viena Latvija II" ietvaros. "Latvijas Fakti" (2015)
9. „DNB Latvijas barometrs” nr.85.„Valsts svētki un patriotisms”, 2015.gada novembris.
10. Eiropas Sociālais pētījums
11. Ziemeļvalstu Ministru padomes analītiskais pārskats “Trust – the Nordic Gold”



Kultūras ministrija

# Turpmākā rīcība plāna projekta sagatavošanai

(datumi var tikt precizēti)

**27.aprīlis** – plāna izskatīšana Nacionālās identitātes pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas koordinācijas padomes sēdē

**2.maijs** – plāna publiskās apspriešanas uzsākšana – publikācija KM mājas lapā

**17.maijs** – VSS

**12.jūnijs** – MK

**Sabiedriskās apspriedes reģionos:**

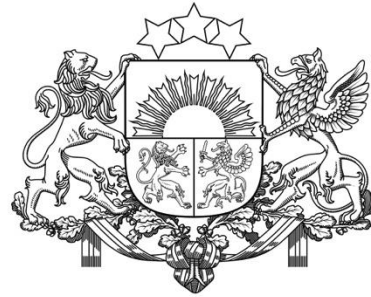
**10.maijs** – Saldus

**18.maijs** – Cēsis

**23.maijs** – Rīga

**24.maijs** – Jēkabpils

**25.maijs** – Preiļi



Kultūras ministrija

**Paldies par uzmanību!**

